

TEZA: -

Sygn. akt: WO 183/21

ORZECZENIE

z dnia 17 lutego 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: S WSD Sławomir Pilipiec sprawozdawca

S WSD Edward Strzelecki

Protokolant: Justyna Kosińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Konrada Mazura

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2022 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego T. L. (...)

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki radcy prawnego tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. art. 6 i art. 8 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionej od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 4 maja 2021 r., sygn. akt D 72/20

orzeka:

1. zmienia pkt 1 zaskarżonego orzeczenia w ten sposób, że w miejsce orzeczonej kary pieniężnej w kwocie 15.000 zł orzeka karę nagany;
2. w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy;
3. zasądza od obwinionej koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej kwocie 1.800 zł płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Na podstawie wniosku o ukaranie z dnia 28 września 2020 r. Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP (ZRD) radca prawny M. M. wniósł o ukaranie radcy prawnego T. L., wpisanej na listę radców prawnych prowadzoną przez OIRP pod nr wpisu (...).

Podstawą faktyczną wszczęcia dochodzenia było pismo z dnia 24 maja 2018 r. Państwa Z. i W. B. (dalej Zawiadamiający, Skarżący, Pokrzywdzeni, Klienci), w którym poinformowali oni OIRP, iż radca prawny T. L. naruszyła zasady zawodu radcy prawnego, m. in. poprzez przekazywanie nieprawdziwych informacji dotyczących podejmowania czynności windykacyjnych, kierowanie do organu egzekucyjnego pism, mimo wypowiedzenia pełnomocnictwa.

W oparciu o okoliczności ustalone w sprawie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP we wniosku o ukaranie postawił T. L. zarzuty, o to że:

1. W dniu 15 lutego 2016 r. działając jako radca prawny naruszyła zasady etyki zawodu radcy prawnego w ten sposób, że w piśmie z dnia 15 lutego 2016 r. kierowanym do W. i Z. B. oraz Komornika Sądowego przedstawiła żądanie uiszczenia na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego wskazując, iż te środki stanowią jej własność, czym usiłowała wprowadzić w błąd ww. podmioty podając informacje niezgodne z obowiązującym prawem oraz naruszając zasadę lojalności, tj. o czyn określony w art. 64 ust 1 ustawy w zw. z art. 6 i 8 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity stanowi załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r., zwanego dalej KERP,
2. W dniu 15 lutego 2016 r. działając jako radca prawny naruszyła zasady etyki zawodu radcy prawnego w ten sposób, że w piśmie z dnia 15 lutego 2016 r. kierowanym do W. i Z. B. oraz Komornika Sądowego usiłowała wymusić na Komorniku umieszczenie jej w planie podziału oraz kierowanie do niej korespondencji i powiadomień w związku z wierzytelnością Państwa W. i Z. B., zamierzonego skutku nie osiągając, tj. o czyn określony w art. 64 ust. 1 ustawy w zw. z art. 6 i 8 KERP,
3. W dniu 25 lipca 2017 r. działając jako radca prawny naruszyła zasady etyki zawodu radcy prawnego w ten sposób, że złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez W. i Z. B. zarzucając im oszustwo i przywłaszczenie cudzych pieniędzy, a podejmując się tego działania spór mający charakter cywilny przeniosła na grunt prawa karnego, czym naruszyła zasadę zaufania i lojalności w relacjach klient-radca prawny, tj. o czyn określony w art. 64 ust. 1 ustawy w zw. z art. 6 i 8 KERP,

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (OSD, Sąd I instancji), po rozpoznaniu na rozprawach w dniach 22 lutego, 5 marca i 4 maja 2021 r. sprawy przeciwko radcy prawnemu T. L. (...) ostatecznie obwinionej o to, że w dniu 25 lipca 2017 r. działając jako radca prawny naruszyła zasady etyki zawodu radcy prawnego w ten sposób, że złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez W. i Z. B. zarzucając im oszustwo i przywłaszczenie cudzych pieniędzy, a podejmując się tego działania spór mający charakter

cywilny przeniosła na grunt prawa karnego, czym naruszyła zasadę zaufania i lojalności w relacjach klient-radca prawny, tj. o czyn określony w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 8 KERP, orzeczeniem z dnia 4 maja 2021 r., sygn. akt D 72/20 uznał radcę prawnego T. L. (...) za winną zarzucanego jej czynu, który to czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne jako czyn sprzeczny z zasadami wyrażonymi w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 8 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radcach prawnych wymierzył karę pieniężną w kwocie 15.000 (piętnaście tysięcy) złotych. Na podstawie art. 65 ust. 2a ustawy o radcach prawnych orzekł dodatkowa zakaz wykonywania patronatu na czas 3 (trzech) lat.

W uzasadnieniu orzeczenia OSD podniósł, że 22 lutego 2021 r. na rozprawie Rzecznik Dyscyplinarny cofnął wniosek co do zarzutów nr 1 i 2 wniosku o ukaranie z uwagi na przedawnienie. Strony wyraziły zgodę na takie cofnięcie. Sąd postanowił umorzyć postępowanie co do czynów objętych wnioskiem co do punktów 1 i 2 wniosku o ukaranie z uwagi na przedawnienie. Sprawę co do zarzutu nr 3 z wniosku o ukaranie OSD rozpoznał na rozprawie. Ustalając stan faktyczny OSD powołał się na ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego (ZRD) i podkreślił, że z zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z dnia 25 lipca 2017 r., które do Prokuratury Rejonowej zostało złożone w tym samym dniu, wynika że Obwiniona zawiadomiła organy ścigania wskazując, iż W. i Z. B. w okresie od dnia 19 kwietnia 2002 r. do dnia złożenia zawiadomienia działając łącznie popełnili przestępstwo oszustwa na jej szkodę oraz przestępstwo przywłaszczenia pieniędzy jej należnych, w sposób umyślny, z zamiarem bezpośrednim, w sposób ciągły, działając w różnych odstępach, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia dla siebie korzyści majątkowej o dużej wartości, tj. popełnili czyny noszące znamiona przestępstw opisanych w treści art. 284 k.k. i art. 286 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Sąd I instancji zgodził się z ustaleniami ZRD, że Obwiniona poprzez złożenie zawiadomienia przeniosła oś sporu między nią a byłymi już klientami na grunt prawa karnego naruszając art. 6 KERP oraz zasadę lojalności względem klientów. Sąd I instancji za ZRD wskazał, że o fakcie, iż W. i Z. B. czynu nie popełnili świadczy decyzja procesowa organów ścigania. Dodatkowo w uzasadnieniu postanowienia z dnia 5 listopada 2018 r. również Sąd wyraźnie zauważył, że cyt.: „sprawa ta ma charakter sprawy cywilnej, a nie karnej. Dochodzenie wzajemnych roszczeń pomiędzy stronami winno odbywać się na gruncie prawa cywilnego”. Postępowanie wszczęte z zawiadomienia Obwinionej nigdy nie weszło w fazę in rew, jednakże już z treści zawiadomienia wyraźnie wynika, że Obwiniona oskarżała o popełnienie przestępstwa na jej szkodę małżeństwo B. Z tego względu w pkt 3 wniosku o ukaranie ZRD wskazał, że Obwiniona zarzuciła oszustwo i przywłaszczenie cudzych pieniędzy małżeństwu B..

Od powyższego orzeczenia odwołanie w dniu 21 października 2021 r. złożyła Obwiniona. W odwołaniu w całości zaskarżyła orzeczenie OSD na swoją korzyść w odniesieniu co do winy oraz wysokości orzeczonej kary finansowej i zasądzonych kosztów postępowania. W związku z powyższym wniosła o - uchylenie zaskarżonego Orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania w I instancji oraz postępowania odwoławczego. Alternatywnie wniosła o dokonanie zmiany zaskarżonego Orzeczenia poprzez uniewinnienie jej oraz zwolnienie od ponoszenia kosztów postępowania za obie instancje, z jednoczesnym obciążeniem Okręgowej Izby Radców Prawnych kosztami postępowania za obie instancje.

Zaskarżonemu orzeczeniu Obwiniona zarzuciła:

I. rażąco naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie:

1) zarzut naruszenia art. 41 § 1 k.p.k., art. 30 § 1 k.p.k. w związku z art. 439 § 1 pkt 1 i pkt 2 - poprzez :

- wydanie postanowienia w sprawie wniosku o wyłączenie Sędziego przez skład Sądu określony nieprawidłowo, co stanowi spełnienie przesłanki z art. 439 § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.k. stanowi bezwzględną podstawę do uchylenia zaskarżonego orzeczenia;

- naruszenie w związku z tym prawa Obwinionej do obrony, przejawiające się wygłaszaniem w trakcie rozprawy poglądów Sędziego na temat okoliczności sprawy i sposobu realizowanej przez Obwinioną obrony, pomawianie Obwinionej w trakcie rozprawy o to, że Jej „postawa zmierza do przewleczenia postępowania” i w związku z takim poglądem Przewodniczącego - Przewodniczący przerwał Obwinionej zeznanie, twierdząc że podnoszone okoliczności są Sądowi znane - co zostało potwierdzone w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia; uchylenie pytań Obwinionej skierowanych do skarżącego, co zostało potwierdzone w uzasadnieniu wydanego orzeczenia oraz bezkrytyczne przyjęcie pomówień Obwinionej o współpracę z milicją obywatelską i o dokonywanie rozliczeń bez fakturowania pobranych kwot - w sytuacji, gdy takie okoliczności nie wynikają z żadnego dowodu złożonego w sprawie - poza pomówieniem wygłoszonym przez skarżącego w trakcie rozprawy w dniu 4 maja 2021 r;

2) naruszenie art. 167 k.p.k., art. 170 § 1, § 2 i § 3 k.p.k. w związku z art. 368 k.p.k. poprzez:

- oddalanie wniosków dowodowych Obwinionej dotyczących dopuszczenia dowodu z akt egzekucyjnych prowadzonych przez Komornika Sądowego (...). pod sygnaturą Km 1322/06, w części dotyczącej planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji i dowodów wypłaty na rzecz małżonków B., przy braku sprzeciwu strony przeciwnej - przy jednoczesnym stawianiu

Obwinionej zarzutu przenoszenia sprawy cywilnej na grunt postępowania karnego oraz nie wydawanie w tym zakresie postanowienia z uzasadnieniem; wniosek ten ma istotne znaczenie, był kilkakrotnie ponawiany na etapie postępowania dyscyplinarnego i dopuszczenie go mogło mieć wpływ na treść końcowego rozstrzygnięcia.

3. naruszenie art. 404 k.p.k. poprzez:

- odroczenie pierwszej rozprawy przez Przewodniczącego bez wymaganej decyzji Sądu, która powinna przybrać formę postanowienia z uzasadnieniem, w sytuacji gdy odroczenie nie nastąpiło z inicjatywy strony tylko w związku ze stwierdzonym brakiem czasu po stronie orzekającego Sądu;

4. Obrazy art. 424 § 1 i § 2 k.p.k. w związku z art. 410 k.p.k. poprzez:

- nie wskazanie w uzasadnieniu Orzeczenia, którym dowodom Sąd dał wiarę, a którym odmówił wiarygodności, to jest poprzez wadliwość uzasadnienia Orzeczenia, która sprawia, że zaskarżone Orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej, gdyż Sąd II Instancji nie ma możliwości zbadania poprawności toku rozumowania Sądu I Instancji z uwagi na brak zapisów wymaganych przez prawo i nie daje możliwości instancyjnej kontroli co do ustaleń przyjętego stanu faktycznego;

- przedstawienie uzasadnienia w sposób bezspornie wskazujący na pominięcie dowodów przemawiających za brakiem znamion przewinienia dyscyplinarnego;

- nie przytoczenie w uzasadnieniu Orzeczenia okoliczności, które Sąd miał na względzie przy określaniu wymiaru kary, w tym kary finansowej poprzestając na stwierdzeniu, że orzeczona kara będzie satysfakcjonująca dla „pokrzywdzonego”;

- nie ustalenie stanu faktycznego na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, gdyż okoliczność taka nie wynika w żadnym zakresie z treści uzasadnienia, przy jednoczesnym pominięciu udokumentowanych faktów podejmowania przez Obwinioną prób wyjaśnienia sprawy co do terminu wymagalności roszczeń Obwinionej wobec Skarżących, które to próby zostały przez Sąd ocenione jako przejaw „zastraszania” zarówno skarżących jak i komornika sądowego;

- nie ustalenie stanu faktycznego na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych, w szczególności w treści podpisanych i nierozwiązanych dotychczas umów zlecenia, które określają sposób ustalenia dnia wymagalności roszczeń poprzez wskazanie terminu wypłaty przez komornika kwot na rzecz skarżących - wynika natomiast fakt pominięcia zasadniczych dowodów i okoliczności, mających wpływ na ustalenie okoliczności sprawy i treść orzeczenia;

- wobec udokumentowanych naruszeń wskazywanych przepisów - Sąd dokonał nieprawidłowej

oceny stanu faktycznego, uznając, że jest on pełny i wystarczający do rozstrzygnięcia postawionego zarzutu naruszenia zasad Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz zawartego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych;

- obszerne opisanie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia kwestii nie ujętych w sentencji orzeczenia, a dotyczących innych zarzutów stawianych Obwinionej przez Rzecznika Dyscyplinarnego, które to zarzuty zostały cofnięte przez Rzecznika Dyscyplinarnego z uwagi na upływ czasu i przedawnienie, przy jednoczesnym pominięciu omówienia wszystkich okoliczności i dowodów zgłaszanych przez Obwinioną w tym zakresie na etapie prowadzonego postępowania dyscyplinarnego, co Obwiniona traktuje jako wyjątkowo stronnicze podejście do kwestii Jej zawinienia i ukarania;

naruszenie postanowień art. 410 k.p.k., art. 170 § 1 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 49 k.p.k. i art. 7 k.p.k. oraz 4 k.p.k., w związku z art. 64 i 68 ustawy o radcach prawnych oraz w związku z art. 74.1 ustawy o radcach prawnych, poprzez:

- nie ustalenie i zaniechanie dokonania oceny całokształtu okoliczności sprawy w oparciu o prezentowany przez Obwinioną materiał dowodowy oraz złożone wnioski dowodowe, bezpodstawnie pominięte bez jednoczesnego wyjaśnienia przyczyn tego pominięcia, a zatem odstępianie od zasady poznania rzeczywistości, prawdy materialnej i prawdy obiektywnej, nie wyjaśnienie jakie dowody Sąd uznał i dlaczego oraz jakich nie uznał i dlaczego, pominięcie w analizie istotnych środków dowodowych zgłoszonych przez Obwinioną;
- pominięcie dowodów świadczących o braku winy po stronie Obwinionej i braku znamion deliktu dyscyplinarnego;
- wydanie zaskarżonego Orzeczenia z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów, co oznacza wydanie orzeczenia w oparciu o ocenę dokonaną w sposób dowolny albo bez dokonywania oceny;
- naruszenie zasady prawidłowego rozumowania albo wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, w sytuacji gdy odmienna ocena nasuwa się w oczywisty sposób na podstawie materiału dowodowego przedstawionego przez Obwinioną ;
- nie przytoczeniu w uzasadnieniu Orzeczenia okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary;
- oddalenie wniosków dowodowych Obwinionej;
- pominięcie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, zgłoszonych i prezentowanych jako dowody w pismach Obwinionej na okoliczności braku znamion deliktu dyscyplinarnego w działaniach Obwinionej;
- pominięcie w ocenie faktu naruszenia dóbr osobistych Obwinionej poprzez pomawianie

Obwinionej przez skarżącego o współpracę z milicją obywatelską oraz prowadzenie rozliczeń bez wystawiania faktur;

- uniemożliwienie obwinionej realizowania pełnej obrony poprzez przerwanie wypowiedzi oraz odroczenie rozprawy z uwagi na brak czasu składu orzekającego;
- bezpodstawnego i dowolnego uznania, że obwiniona sprawę cywilną chciała przenieść na grunt postępowania karnego;
- pominięcie okoliczności dwukrotnego składania przez Obwinioną wniosku o zawezwanie małżonków B. do dobrowolnego zawarcia ugody a w konsekwencji przeprowadzenie postępowania w sposób niepełny i skutkujący wadliwym ustaleniem stanu faktycznego;

Obwiniona podniosła także zarzut naruszenia prawa materialnego:

1. Art. 64 ust. 1 i art. 68 ustawy o radcach prawnych poprzez:

- nieprawidłową ich interpretację i nieprawidłowe zastosowanie polegające na uznaniu, iż Z. i W. małżonkowie B. są podmiotami pokrzywdzonymi w niniejszym postępowaniu, a Obwiniona naruszyła swoim zachowaniem obowiązujące prawo i zasady etyki, podczas, gdy w toku przeprowadzonego postępowania nie ustalono okoliczności faktycznych potwierdzających takie uznanie - wprost przeciwnie: prowadzenie ok. 40 spraw przez Obwinioną bez jednoczesnego wypłacania wynagrodzenia nawet w wysokości zasądzonej przez Sądy, stworzyło sytuację, w której w/w wzbogacili się kosztem Obwinionej, a okoliczność jakiegokolwiek dokonania rozliczeń według zakresu wykonywanej usługi, udokumentowanej w sprawie - nie została przez w/w udowodniona;
- uznanie faktu podpisania nieodwołalnego pełnomocnictwa jako niezgodnego z prawem i stanowiącego formę wymuszenia - w sytuacji gdy ten akt notarialny stanowił jedyne zabezpieczenie ewentualnych roszczeń Obwinionej w stosunku do skarżących, na które w/w wyrazili zgodę; udzielenie tego pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego automatycznie czyni zarzut wymuszenia zarzutem nieskutecznym i nieuprawnionym, chyba że stawia się jednocześnie notariuszowi zarzut przekroczenia uprawnień i narażenia strony na szkodę;

III.

Ponadto Obwiniona podniosła, że na wypadek uznania, iż Obwiniona jest winna popełnienia zarzucanego Jej czynów (tak w oryginale), zarzut rażącej niewspółmierności kary finansowej do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynów oraz charakteru popełnionego czynu i sytuacji oraz postawy zawodowej Obwinionej - w sytuacji gdy skarżący korzystali z usług Obwinionej, w wyniku których z kwoty pierwotnie dochodzonej w wysokości ok. 800 tys. zł - została wygenerowana na Ich rzecz kwota ponad 3 mln zł, nie płacąc przy tym nie tylko umówionego wynagrodzenia, ale również wynagrodzenia zasądzonego przez sądy tytułem zastępstwa

procesowego;

IV.

Po raz kolejny wniosła o dopuszczenie dowodu z dokumentacji egzekucyjnej, to jest akt sprawy egzekucyjnej prowadzonej przez komornika sądowego pod sygnaturą Km 1322/06 - w zakresie planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji wraz z dowodami wypłacenia kwot na rzez małżonków B..

Zdaniem Obwinionej wobec powyższego zaskarżone orzeczenie w myśl art. 438 k.p.k. powinno ulec uchyleniu lub zmianie, gdyż zostało wydane z obrazą przepisów prawa materialnego, obrazą przepisów postępowania w taki sposób, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia, a także zostało wydane w wyniku błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mogło to mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a ponadto z rażącą niewspółmiernością kary finansowej.

W uzasadnieniu do odwołania powołała się na szereg tez wyroków, w oparciu o które zostało przygotowane jej odwołanie. Wskazała, że o naruszeniu wskazywanych przepisów procedury świadczy jednostronna i dowolna ocena materiału dowodowego, nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, tłumaczenie wątpliwości na niekorzyść Obwinionej, stosowanie domniemań faktycznych na niekorzyść Obwinionej, czynienie ustaleń w oparciu o nieujawnione dowody np. poprzez uwzględnienie pomówienia. Co do zarzutów naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego, oprócz wskazanych powyżej naruszeń, wskazała konieczność zacytowania nazwy postępowania, które toczyło się z jej wniosku przed Prokuratorem Rejonowym, gdyż zarówno we wniosku o ukaranie jak i w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, Sąd posługuje się innymi określeniami. Postępowanie toczyło się „w sprawie doprowadzenia T. L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 1.717.726,20 zł w okresie od 19.04.2002 r. do 25.07.2017 r. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej za pomocą wprowadzenia jej w błąd co do zamiaru wywiązania się z umów zlecenia usług prawnych, to jest o czyn z art. 286 par. 1 k.k. w zw. zw. z art. 294 par. 1 k.k.”. Co do zarzutu rażącej niewspółmierności kary finansowej do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynów oraz charakteru popełnionego czynu i sytuacji oraz postawy zawodowej wyjaśniła, że nie stać jej na zapłacenie kary, która jest rażąco niewspółmierna w stosunku do wszystkich okoliczności udowodnionych przez nią w sprawie i wszystkich aspektów tej sprawy. Kwota taka nie jest dla niej osiągalna. Ponadto wskazała, że nie poczuwa się do żadnej winy, a w realizacji jej usług nie było i nie ma żadnej złej woli. Na koniec podkreśliła, że w końcowej części uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, OSD wyraził oczekiwanie, że zasądzona kara będzie satysfakcjonująca dla jej Klientów. Jej zdaniem orzeczonej kara pieniężna zwiększa szansę na satysfakcję Klientów z

tego powodu.

Na rozprawie przed WSD w dniu 17 lutego 2022 r., obwiniona złożyła załącznik do protokołu rozprawy z dnia 17 lutego 2022 r. oraz wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z dokumentu - Postanowienia Sądu Okręgowego, XII Wydział Karny z dnia 27 listopada 2017 r., w którym Sąd postanowił uchylić zaskarżone przez Obwinioną postanowienie Prokuratury Rejonowej z dnia 31 lipca 2017 r., w którym prokurator odmówił wszczęcia śledztwa przeciwko Pokrzywdzonym. WSD przychylił się do wniosku Obwinionej i dopuścił w poczet dowodów załącznik oraz Postanowienie Sądu Okręgowego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny (WSD) zważył co następuje:

Odwołanie Obwinionej zasługuje na uwzględnienie jedynie w części dotyczącej orzeczenia rażąco niewspółmiernej kary finansowej, przy uwzględnieniu, że Obwiniona pisząc i wyjaśniając na rozprawie o karze finansowej miała na myśli orzeczoną przez Sąd I instancji karę pieniężną. WSD podziela zdanie OSD, że stan faktyczny w niniejszej sprawie jest co do zasady bezsporny w zakresie czynu objętego punktem trzecim wniosku o ukaranie tj., za który Obwiniona została ukarana. Również WSD podziela zdanie OSD, że sporna jest, co wynika również z odwołania, jedynie ocena tego stanu faktycznego przez Obwinioną. Bezspornym mianowicie jest, że Obwiniona w dniu 25 lipca 2017 r. złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez W. i Z. B., które to postępowanie, zdaniem Sądu dyscyplinarnego II instancji, zastąpiło sprawę przed sądem powszechnym o ustalenie lub zapłatę. Obwiniona, co wynika z odwołania oraz z wyjaśnienia na rozprawie odwoławczej przed WSD, powództwa przed sądem cywilnym w niniejszej sprawie, nie zainicjowała.

Stanowisko sądu odwoławczego wobec zgłoszonych zarzutów.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, wszystkie zarzuty nr I., dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego, które miały wpływ na treść wydanego orzeczenia OSD, poza zarzutem dotyczącym orzeczenia rażąco niewspółmiernej kary pieniężnej, są niezasadne.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego odnośnie zarzutu 1) odwołania, dotyczącego naruszenia art. 439 § 1 k.p.k., podnieść należy, że Obwiniona w odwołaniu nie wskazała na czym, przy wyłączeniu sędziego, polegało nieprawidłowe określenie sądu i dlaczego, jej zdaniem, stanowiło to bezwzględny podstawę do uchylenia zaskarżonego orzeczenia. Natomiast w piśmie złożonym na rozprawie przed WSD wyjaśniła, że w aktach sprawy brak jest udokumentowanej informacji o sposobie powołania nowego sędziego z prawem pełnienia funkcji przewodniczącego składu orzekającego. Wbrew twierdzeniu Obwinionej, taki brak nie stanowi bezwzględnej przyczyny odwoławczej. W myśl art. 439 § 1 k.p.k., stosowanego odpowiednio zgodnie z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, jedną z przesłanek uchylenia orzeczenia jest udział w wydaniu

orzeczenia osoby nieuprawnionej. Taka sytuacja nie miała tu miejsca. W przepisie tym chodzi bowiem o sytuacje orzekania przez osoby nie będące w ogóle sędziami, bądź sędziami danego sądu. Wszyscy sędziowie zasiadający w składzie OSD rozpoznającym wniosek o wyłączenie zostali wybrani do pełnienia swoich funkcji, co wynika z informacji na stronie OIRP. Zgodnie z art. 70¹ ust. 2 ustawy o radcach prawnych, Sędziów powołanych do orzekania w sprawie wyznacza przewodniczący sądu dyscyplinarnego. Wprawdzie w aktach sprawy brak jest zarządzenia przewodniczącego OSD o wyznaczeniu nowego przewodniczącego składu do rozpoznania wniosku Obwinionej o wyłączenie sędziego, lecz zarządzenie takie wydane być musiało, nie przybrało jedynie formy pisemnej. W ocenie WSD, Sąd I instancji prawidłowo rozpoznał wniosek Obwinionej (k.636), wydał postanowienie (k.639), wraz z uzasadnieniem (k.637-638). Zdaniem (...) nie nastąpiło również naruszenia prawa Obwinionej do obrony. Przedmiotem rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest zachowanie Obwinionej a nie Sędziego rozstrzygającego sprawę w I instancji. Kontrola instancyjna sądu odwoławczego polega m.in. na ocenie prawidłowości postępowania przed OSD i wpływu ewentualnych naruszeń procedury na treść wydanego orzeczenia. WSD nie dopatrzył się w tej sprawie uchybień, które zaważyły na rozstrzygnięciu OSD.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego odnośnie zarzutu 2) naruszenia art. 167 k.p.k., art. 170 § 1, § 2 i § 3

k. p.k. w związku z art. 368 k.p.k., zdaniem WSD kwestia oddalenia wniosków dowodowych dotyczących analizy akt egzekucyjnych nie ma związku z zarzutem 3 z wniosku o ukaranie, za który Obwiniona została skazana przez Sąd I instancji. Kwestia mogłaby potencjalnie być istotna w przypadku analizy odpowiedzialność Obwinionej za popełnienie czynu z zarzutu 1 i 2 z wniosku o ukaranie, a te zarzuty zostały uznane przez OSD za przedawnione.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego zarzut 3) dotyczący naruszenia art. 404 k.p.k., w związku z odroczeniem rozprawy jest niezasadny. Sąd może odroczyć rozprawę i nie musi odbywać się to na wniosek strony. Na rozprawie w dniu 22 lutego 2021 r. Sąd postanowieniem odroczył rozprawę do dnia 5 marca 2021 r. (k. 588). Natomiast na rozprawie w dniu 5 marca 2021 r. postanowieniem Sąd odroczył postępowanie na dzień 4 maja 2021 r. (k. 623). Słusznie na rozprawie w dniu 4 maja 2021 r. Sąd postanowił na podstawie art. 404 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy

o radcach prawnych prowadzić odroczoną rozprawę w dalszym ciągu albowiem skład sądu nie uległ zmianie, a cele postępowania zostaną osiągnięte (k.629).

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, odnośnie zarzutu 4) podnieść należy, że większość z zarzutów dotyczy sposobu ustalenia stanu faktycznego i przebiegu postępowania dowodowego.

Zdaniem WSD ocenie przez Sąd I instancji podlegał tylko stan faktyczny dotyczący zarzutu nr 3 z wniosku o ukaranie, z uwagi na przedawnienie zarzutów nr 1. i 2., tj. złożenia przez Obwinioną doniesienia o popełnieniu przestępstwa przez jej Klientów. Również postępowanie dowodowe mimo dużej komplikacji i złożoności sprawy dotyczyło tylko tego zarzutu. Jak wskazano wyżej zarzuty nr 1 i 2. zostały uznane za przedawnione. Zatem postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone przez Sąd I instancji prawidłowo w oparciu o wszystkie okoliczności związane ze złożeniem przez Obwinioną doniesienia o popełnieniu przestępstwa przez jej Klientów. Nie ma racji również Obwiniona podnosząc, że wszczęcie postępowania cywilnego przeciwko klientom było niezasadne. O skutku takiego rozstrzygnięcia można się przekonać właśnie dopiero po zainicjowaniu postępowania sądowego ale cywilnoprawnego. Nie można się zgodzić również z tokiem rozumowania Obwinionej, że skoro złożyła wniosek o dobrowolne zawarcie ugody z jednoczesnym wskazaniem możliwości znacznych negocjacji w zakresie wysokości dochodzonej przez Obwinioną kwoty, to brak satysfakcjonującego zakończenia tej sprawy legitymizował złożenie doniesienia na byłych Klientów. Zdaniem WSD, następnym elementem dochodzenia roszczenia mogło być zaproponowanie przeprowadzenia mediacji lub właśnie skierowanie sprawy na drogę postępowania cywilnego w formie powództwa o ustalenie lub zapłatę a nie, zainicjowania postępowania karnego. Postępowanie karne jest postępowaniem chroniącym interes publiczny (prewencja indywidualna i ogólna) ale nie chroni interesu prywatnego, nie ma na celu zasądzenia odszkodowania.

Zatem, Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny stanu faktycznego, uznając, że jest on pełny i wystarczający do rozstrzygnięcia postawionego zarzutu naruszenia zasad Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Ponadto Sąd I instancji z uwagi na przedawnienie zarzutów nr 1. i 2. z wniosku o ukaranie nie musiał omawiać wszystkich dowodów i okoliczności podnoszonych przez Obwinioną.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, odnośnie zarzutu 5), który ponownie dotyczy tych samych kwestii, opisanych wcześniej, raz jeszcze podnieść należy, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił całokształt okoliczności sprawy w zakresie zarzutu nr 3. z wniosku o ukaranie. Obwiniona złożyła doniesienie o popełnieniu przestępstwa przez swoich Klientów, co wyczerpuje znamiona deliktu dyscyplinarnego. Zatem OSD słusznie oddalił wnioski dowodowe

Obwinionej niezwiązane bezpośrednio z zarzutem nr 3. z wniosku o ukaranie. Sąd I instancji prawidłowo ocenił dowody zgromadzone w sprawie, wykazał celne rozumowanie i wskazania wiedzy oraz doświadczenie życiowe. Nie ma racji Obwiniona, pisząc w odwołaniu, że odmienna ocena nasuwa się w oczywisty sposób na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego przedstawionego przez Obwinioną. Poza powołaniem się na chęć ugodowego załatwienia

konfliktu i niechęć do postępowania cywilnoprawnego, z akt sprawy nie wynika motyw Obwinionej, który spowodował skierowanie sprawy do postępowania karnego.

W odniesieniu do zarzutu, że Sąd I instancji nie przytoczył okoliczności, które wziął pod uwagę przy wymiarze kary, podnieść należy, że Sąd I instancji wskazał te okoliczności, co wynika z uzasadnienia orzeczenia OSD . Sąd I instancji ocenił jednoznacznie negatywnie zachowanie Obwinionej. W uzasadnieniu podkreślił, że Obwiniona do dnia orzekania przez OSD żadnego pozwu nie złożyła, albowiem nie miała ku temu twardych podstaw. Wybrała natomiast drogę całkowicie niedopuszczalną i karygodną tj. próbę zastraszenia Pokrzywdzonych, formułowanie wobec nich oskarżeń przed organami ścigania, niepopartych żadnymi konkretnymi dowodami. Z tego też względu badanie historii relacji Obwinionej z Pokrzywdzonymi i rozlicznych wątków ubocznych nie miało znaczenia dla wyniku sprawy. Zdanie to podziela WSD.

Podobnie jak Sąd dyscyplinarny I instancji, WSD także jest zdania, iż, wszczynanie przez Obwinioną postępowania karnego przeciwko byłym klientom w celu uzyskania kwoty nie mniejszej niż 1.717.726, 20 zł, motywowane „zabezpieczenia starości”, było działaniem nieetycznym. Obwiniona, jeżeli taka kwota rzeczywiście się jej należy, powinna zdecydowanie skorzystać z innych sposobów działania.

Obwiniona wskazuje, że OSD niezasadnie podniósł w uzasadnieniu orzeczenia, że kara pieniężna będzie satysfakcjonująca dla Pokrzywdzonych. Wypada się z tym zgodzić. Postępowanie dyscyplinarne nie jest bowiem postępowaniem prywatnoskargowym, w którym istotne jest zaspokojenie interesów majątkowych, czy też niemajątkowych potrzeb Skarżących. Nie ma na względzie osiągnięcia satysfakcji Pokrzywdzonych a jedynie prewencję indywidualną w postaci wymuszenia poprawy zachowania Obwinionej i prewencję ogólną w postaci odstraszenia innych radców prawnych od popełnienia takich samych lub podobnych deliktów dyscyplinarnych. Kryterium tego brak także wśród dyrektyw wymiaru kary, określonych w art. 53§2 k.k.

Należy także zgodzić się z Obwinioną, że samorząd zawodowy radców prawnych został powołany także do realizacji ustawowego obowiązku obrony swoich członków. Jednakże samorząd ten, zgodnie z Konstytucją RP, sprawuje w pierwszej kolejności pieczę nad prawidłowym wykonywaniem obowiązków zawodowych przez swoich członków. W przypadku popełnienia deliktu dyscyplinarnego radca prawny zasługuje nie na obronę, lecz właśnie na wskazanie wadliwości jego zachowania i niezgodności z prawem, zasadami etyki, zasadami wykonywania zawodu oraz godnością zawodu.

Aprobując ustalenia i oceny OSD dotyczące okoliczności przedmiotowej sprawy WSD uznał jednak, że wymiar kary orzeczonej w I instancji nie jest adekwatny do stopnia zawinienia i nasilenia złej woli Obwinionej. Orzeczona kara pieniężna, jest bowiem zbyt surowa. Punktem

odniesienia dla oceny tolerancji lub rygoryzmu Sądu w stosunku do Obwinionej jest katalog kar. Kara upomnienia jawi się przy tym jako zbyt łagodna, natomiast kara pieniężna jest karą zbyt rygorystyczną. Dokonując takiej oceny WSD wziął pod uwagę całokształt okoliczności, w tym prowadzenie przez Obwinioną wielu spraw na rzecz Pokrzywdzonych, skutek w postaci zasądzenia znacznych kwot, odcięcie Obwinionej od możliwości uzyskania wynagrodzenia za prowadzenie tych spraw. Nie dokonując bowiem szczegółowej analizy stosunków między Obwinioną a Pokrzywdzonymi i nie przesądzając, jakie wynagrodzenie należy się Obwinionej, ze zgromadzonego materiału dowodowego wynikają wyżej wskazane okoliczności. Wypada też zaznaczyć, że zaufanie na linii klient - radca prawny powinno być obopólne. Co prawda Obwiniona wskazanym wyżej działaniem wykazała się niełojalnością wobec Z. i W. B., ale wypowiedzenie pełnomocnictwa po wielu latach i brak chęci rozliczenia z pełnomocnikiem także nie zasługuje na aprobatę. WSD wziął też pod uwagę złożone na rozprawie odwoławczej postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 27 listopada 2017 r., uchylające postanowienie Prokuratury Rejonowej z dnia 31 lipca 2017 r., w którym prokurator odmówił wszczęcia śledztwa przeciwko

Pokrzywdzonym. Z uzasadnienia tego postanowienia wynika, że doniesienie Obwinionej nie było od samego początku w oczywisty sposób bezzasadne.

Analizując natomiast zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego podnieść należy, że zdaniem WSD, Z. i W. B. są, niezależnie od relacji wzajemnych z Obwinioną, podmiotami pokrzywdzonymi w niniejszym postępowaniu. Kierując doniesienie do prokuratury Obwiniona nie tylko naraziła na szwank wizerunek samorządu radców prawnych, ale skutki tego działania odczuli przede wszystkim byli Klienci. Zatem sytuacja ta wyczerpuje przesłanki określone w art. 68 ust. 5 ustawy o radcach prawnych.

Odnosząc się do zarzutu III, zdaniem WSD jest on zasadny. WSD ponownie wskazuje, że kara pieniężna orzeczona przez OSD nie jest adekwatna do czynu Obwinionej. W przypadku zrealizowania swojego planu Obwiniona uzyskałaby korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 1.717.726, 20 zł (słownie jeden milion siedemset siedemnaście tysięcy siedemset dwadzieścia sześć złotych dwadzieścia groszy), lecz nie jest całkowicie wykluczone, że taka kwota należała się Obwinionej z tytułu długoletniej współpracy z Pokrzywdzonymi. Zatem motywem działania Obwinionej nie była chęć uzyskania nielegalnej korzyści majątkowej, a zatem czyn ten nie był popełniony z niskich pobudek. Przy czym, z akt sprawy i przebiegu rozprawy przed WSD wynika, że Obwiniona jest subiektywnie przekonana o tym, że to wynagrodzenie jej się należy. Obwiniona wskazała w odwołaniu, że nie stać jej na zapłacenie kary w wysokości 15.000 zł, która jest rażąco niewspółmierna w stosunku do wszystkich okoliczności udowodnionych przez nią w

sprawie i wszystkich aspektów tej sprawy. Kwota taka nie jest dla niej osiągalna. Jednocześnie jednym z najważniejszych dowodów w sprawie, na rzecz jej dobrych intencji, jest fakt prowadzenia przez nią spraw swoich klientów za darmo, bez wynagrodzenia. Przytoczyła liczbę 40 spraw. Na rozprawie przed WSD wyjaśniła, że nie pobierała wynagrodzenia z uwagi na trudną sytuację biznesową Pokrzywdzonych, licząc na rozliczenie się z Pokrzywdzonymi po zakończeniu prowadzonego przez siebie postępowania. Zdaniem WSD, takie zachowanie Obwinionej również jest nieetyczne. Radca prawny nie może prowadzić cudzych spraw bez wynagrodzenia licząc tylko na uzyskanie korzyści finansowej w postaci procentu od wygranej, który w przedmiotowej sprawie miał wynosić ok 60 % wygranej kwoty. Niemniej, w kontekście wymiaru kary przyjęto, iż działa to na korzyść Obwinionej. Biorąc te okoliczności pod uwagę WSD uznał, że kara pieniężna jest w tym przypadku nazbyt surowa a odpowiednia będzie kara nagany.

Odnosząc się do zarzutu IV, zdaniem WSD, jest on niezasadny. Dowód z dokumentacji komorniczej mógł mieć jakiegokolwiek znaczenie w przypadku nieprzedawnienia się zarzutów nr 1. i 2. z wniosku o ukaranie i dalszego procedowania. Natomiast w sytuacji, gdy doszło do przedawnienia karalności, nie wpływa na sam fakt złożenia przez Obwinioną doniesienia o popełnieniu przestępstwa.

Odnosząc się natomiast do zarzutu nr 3 podniesionego na rozprawie odwoławczej przed WSD dotyczącego naruszenia przepisów postępowania karnego poprzez niezgodne z prawem sformułowanie sentencji orzeczenia, podnieść należy, że sentencja OSD sformułowana została w sposób dopuszczalny. OSD wskazał dokładnie w sentencji o co radca prawny T. L. została obwiniona tj. o to, że w dniu 25 lipca 2017 r. - działając jako radca prawny naruszyła zasady etyki zawodu radcy prawnego w ten sposób, że złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez W. i Z. B. zarzucając im oszustwo i przywłaszczenie cudzych pieniędzy, a podejmując się tego działania spór mający charakter cywilny przeniosła na grunt prawa karnego, czym naruszyła zasadę zaufania i lojalności w relacjach klient-radca prawny. Następnie za powyższy czyn ją skazał. Wprawdzie rzeczywiście OSD sformułował orzeczenie w ten sposób, że uznał Obwinioną za winną zarzucanego jej we wniosku o ukaranie czynu, lecz jest oczywiste, że OSD miał na myśli, wobec przedawnienia zarzutów nr 1. i 2. z wniosku o ukaranie, jedynie zarzut nr 3., dotyczący tego o co Obwiniona w orzeczeniu wyraźnie została obwiniona.

Stanowisko sądu odwoławczego wobec zgłoszonych wniosków.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, wniosek Obwinionej o uchylenie zaskarżonego Orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych jest niezasadny w całości. WSD przychyliła się do stanowiska OSD, że wina obwinionej została udowodniona i w przedmiotowych

okolicznościach sprawy Obwiniona zdecydowanie powinna powstrzymać się od dokonania udowodnionego jej czynu. Obwiniona w dniu 25 lipca 2017 r. złożyła do Prokuratury Rejonowej zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa oszustwa oraz przywłaszczenia cudzych pieniędzy z wnioskiem o ściganie Z. i W. B. Zarzuciła im popełnienie czynów noszących znamiona przestępstw opisanych w treści art. 284

k. k. i art. 286 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przez co wyrządzili jej znaczną szkodę majątkową na kwotę nie mniejszą niż

1. 717.726,20 zł i znaczą szkodę niemajątkową polegającą na utracie zdrowia (k. 168, 169). W trakcie postępowania przed Sądem I instancji Obwiniona nie przyznała się do winy lecz fakt złożenia przez nią doniesienia jest bezsporny i został jej udowodniony.

Zgodnie z art. 437 § 1 k.p.k., po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Według art. 437 § 2 k.p.k. Sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. W postępowaniu dowodowym przeprowadzonym na poziomie OSD nie ma braków i zdaniem WSD przeprowadzone zostało ono prawidłowo. OSD prawidłowo przeanalizował wszystkie dowody potwierdzające złożenie przez Obwinioną doniesienia o popełnieniu przestępstwa przez swoich Klientów. Natomiast z uwagi na długość procedowania przedmiotowej sprawy przed Rzecznikiem i OSD oraz datę złożenia skargi przez Skarżących tj. 24 maja 2018 r. (data wpływu do OIRP 29 maja 2018 r.), przedawniły się dwa zarzuty, nr 1. i 2., odnośnie czynów popełnionych przez Obwinioną w dniu 15 lutego 2016 r. Mając powyższe na uwadze OSD na rozprawie w dniu 22 lutego 2021 r., z uwagi na to, że Rzecznik cofnął wnioski o ukaranie co do zarzutów nr 1. i 2., OSD umorzył postępowanie z powodu przedawnienia karalności czynu. Zgodnie bowiem z art. 70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych w razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat, a w przypadkach przewidzianych w art. 11 ust. 2 - trzy lata. W przedmiotowej sprawie od daty ujawnionej w zarzucie tj. 15 lutego 2016 r. minęło 5 lat. Zatem w przedmiotowej sprawie ostał się tylko zarzut nr 3. z wniosku o ukaranie, dotyczący złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez W. i Z. B.. Z dowodów zgromadzonych w aktach sprawy jednoznacznie wynika, że Obwiniona złożyła przeciwko swoim Klientom zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Zgodnie z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, Radca prawny, mając

na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami. Ponadto zgodnie z art. 8 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, Radca prawny, świadcząc klientowi pomoc prawną, postępuje lojalnie i kieruje się dobrem klienta w celu ochrony jego praw. W przedmiotowej sprawie zachowanie Obwinionej polegające na złożeniu w dniu 25 lipca 2017 r. zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez W. i Z. B. i zarzucenie im oszustwa i przywłaszczenie cudzych pieniędzy, a podejmując się tego działania przeniesienie sporu mającego charakter cywilny na grunt prawa karnego, jednoznacznie wyczerpuje znamiona czynów z norm prawnych zawartych w art. 6 i 8 KERP. Zachowanie Obwinionej polegające na złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa było nierzetelne i nielojalne w stosunku do swoich Klientów i podważyło zaufanie do niej. Słusznie zatem OSD przyjął, że całkowicie niedopuszczalnym jest formułowanie wobec swoich Klientów przez Obwinioną pomówień o oszustwo i kierowanie przeciwko nim postępowania karnego w sytuacji, w której Obwiniona nie tylko nie występuje przeciwko nim z roszczeniem na drodze cywilnej, ale nadto nie ma podstaw do ustalania jego wymagalności lub wysokości. Obwiniona zatem zdaniem WSD naruszyła dwie najważniejsze zasady wykonywania zawodu radcy prawnego: zasadę rzetelnego postępowania i zasadę lojalności w stosunku do swoich klientów.

Obwiniona broniła się skutecznie, akta sprawy liczą cztery tomy, ponad 680 kart, z których większość stanowią dokumenty dotyczące relacji i współpracy Obwinionej z Pokrzywdzonymi, których złożoności WSD nie neguje, lecz które uznaje w przedmiotowej sprawie, wprawdzie za istotne, ale nie mające wpływu na ocenę działania Obwinionej polegającego na złożeniu doniesienia o popełnieniu przestępstwa. Na koniec, zdaniem WSD, warto też wskazać, że z art. 6 KERP wynika też konieczność wykonywania czynności zawodowych przez każdego radcę prawnego zgodnie z dobrym obyczajem. Zachowanie Obwinionej polegające na doniesieniu na własnych Klientów, nawet w przypadku istnienia sporu prawnego, jest zdecydowanie zachowaniem Obwinionej, które naruszyło dobre obyczaje. Zdaniem WSD, będąc radcą prawnym zachować tak się po prostu nie wypada.

Zmieniając orzeczoną przez Sąd I instancji karę pieniężną w wysokości 15.000 zł na karę nagany Wyższy Sąd Dyscyplinarny podzielił zdanie Obwinionej, że zasądzona kara jest niesprawiedliwa i nie jest społecznie akceptowana w świetle okoliczności i realiów niniejszej sprawy. Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 czerwca 2021 r., (sygn. akt II DK 24/21, niepubl.), postępowanie dyscyplinarne jest postępowaniem odrębnym od postępowania karnego, czy też cywilnego. Przede wszystkim ma ono inne cele i podlega innym unormowaniom. Wymierzając karę dyscyplinarną adwokatowi (w przypadku niniejszej sprawy radcy prawnemu)

należy jednak brać pod uwagę nie tylko wagę popełnionego czynu, lecz również badać wnikliwie okoliczności jego popełnienia. Zdaniem WSD , Sąd I instancji był zbyt rygorystyczny dla Obwinionej. W tak skomplikowanej sprawie, przy złożonych relacjach biznesowych, w okolicznościach, w których Klienci będąc wieloletnimi przedsiębiorcami, wypowiadają pełnomocnictwo i nie rozliczają się ze spraw prowadzonych przez Obwinioną (niezależnie od żądanej przez nią kwoty), nie można Obwinionej zarzucić działania z niskich pobudek związanych z chęcią osiągnięcia nienależnej jej korzyści majątkowej.

Zatem zmieniona i orzeczona przez WSD kara nagany jest adekwatna do nagannego czynu Obwinionej. Zmieniając karę Obwinionej WSD miał, na uwadze również wiek Obwinionej i jej oświadczenie o zbliżającym się końcu jej kariery zawodowej.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się również występowania w sprawie okoliczności uzasadniających zastosowanie z urzędu przepisów art. 439 i 440 k.p.k.

O kosztach postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym orzeczono stosownie do art. 70(6) ust. 2 ustawy o radcach prawnych, obciążając nimi Obwinioną z uwagi na jej ukaranie w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym. Wysokość kosztów postępowania określono na poziomie niewiele wyższym od stawki minimalnej określonej w oparciu o § 1 ust. 1 pkt 2) w związku z § 1 ust. 2 Uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.

Mając powyższe na uwadze Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.